

BIULETYN SAMORZĄDOWY

Gminy Bystra-Sidzina

bezpłatny miesięcznik

www.bystra-sidzina.pl

Nr 4(156) kwiecień 2025, ISSN 2353-3803

nakład 1 000 egz.

W numerze m.in.:

Gminny Punkt Konsultacyjno- Informacyjny

Działalność punktu prowadzona jest z myślą o osobach, które zmagają się z problemem uzależnienia oraz dla członków rodzin osób uzależnionych. Naszym celem jest wsparcie, edukacja i pomoc w trudnych sytuacjach życiowych.

Więcej na str. 2-3

Nasza Mała Biblioteka

"NMB" to międzynarodowy projekt edukacyjno-kulturalny propagujący czytelnictwo wśród uczniów szkół podstawowych i prezentujący europejską kulturę.

Więcej na str. 7

KGW "Bystrzanki"

Panie z Koła Gospodyń "Bystrzanki" bardzo intensywnie przygotowywały się do Świąt Wielkanocnych. Zorganizowały warsztaty rękodzieła, a dla dzieci z kilku początkowych klas szkolnych przeprowadziły wspólną naukę wykonywania ozdób i świątecznych palm.

Więcej na str. 10

Sukces w konkursie "Leonardo"

Miło nam poinformować, że tegorocznym laureatem pierwszego miejsca w konkursie wiedzy "Leonardo" został reprezentant Gminy Bystra-Sidzina - Aleksander Trzop - ósmoklasista ze Szkoły Podstawowej w Sidzinie.

Więcej na str. 4-5

Budowa chodnika w Sidzinie zakończona

Oficjalnie zakończono odbiór ważnej inwestycji w Sidzinie. Chodzi o budowę nowego chodnika oraz przebudowę drogi powiatowej, prowadzącej przez miejscowość w kierunku Sidziny Górnej. Całe przedsięwzięcie miało jeden główny cel - poprawę bezpieczeństwa i komfortu mieszkańców oraz wszystkich korzystających z tej drogi.

Więcej na str. 4

Informacja Wójta Gminy Bystra-Sidzina o podejmowanych decyzjach w okresie od 27 marca 2025 r. do 22 kwietnia 2025 r.

W wymienionym okresie oprócz zarządzeń w sprawach zmian w budżecie Gminy Bystra-Sidzina na 2025 rok oraz zarządzeń w sprawie zmian w planie finansowym Gminy Bystra-Sidzina na 2025 rok wydano zarządzenia w sprawach:

1. ustalenia dnia wolnego od pracy dla pracowników Urzędu Gmina Bystra-Sidzina za dzień świąteczny przypadający w sobotę,

2. zmiany Zarządzenia Nr 0050.18.2018 Wójta Gminy Bystra-Sidzina z dnia 8 lutego 2018 r. w sprawie ustalenia zastępstw pracowniczych w Urzędzie Gminy Bystra-Sidzina.

W wymienionym okresie wójt zawarł następujące umowy:

1. na budowę oświetlenia ulicznego przy drodze gminnej Bystra - Zagrody Nadleśnictwa (do kościoła) w Bystrej Podhalańskiej oraz na roli Czarnowej i Lipkowej w Sidzinie, zawarta z firmą elektryczno - projektowo - wykonawcą MIKEL Piotr Mikołajek z Suchej Beskidzkiej,

2. na opracowanie dokumentacji niezbędnej na potrzeby utworzenia (rejestracji) oraz działania Spółdzielni Energetycznej na terenie Gminy Bystra-Sidzina zgodnie z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa, zawarta z Doecko Group sp. z o.o.,

3. 12 umów na dofinansowanie wymiany niskowydajnego i nieekologicznego kotła na paliwa stałe na nowoczesny i ekologiczny kocioł/pompę ciepła, zawarte z osobami fizycznymi,

4. porozumienie w sprawie zasad realizacji programu na terenie gminy w zakresie działań odnoszących się do pełnionej przez gminę roli operatora w programie dotyczącym naborów realizowanych od 2025 r, zawarte z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie,

5. na dostarczenie oraz montaż stolarki drzwiowej wraz z dokumentacją w postaci aktualnej Krajowej Oceny Technicznej oraz Krajowej Deklaracji Właściwości Użytkowej, zawarta z firmą STOBRAWA Piotr Sobolewski,

6. na udzielenie pomocy finansowej Powiatowi Suskiemu na dofinansowanie działalności Zespołu Interwencji Kryzysowej w Suchej Beskidzkiej, zawarta z Powiatem Suskim,

7. na dofinansowanie budowy przydomowej oczyszczalni ścieków zawarta z osobą fizyczną,

8. na pomoc finansową na realizację w 2025 roku małopolskiego projektu pn. „Już płynę”, zawarta z Województwem Małopolskim. (A.N.)

15 kwietnia – Światowy Dzień Trzeźwości

W 2024 roku w skali kraju zatrzymano 92 324 nietrzeźwych kierowców, co oznacza średnio 252 osoby dziennie. Liczba wypadków drogowych, spowodowanych przez kierującego będącego pod wpływem alkoholu wyniosła 1 201; w ich następstwie śmierć poniosły 154 osoby. Jednym z najpoważniejszych zagrożeń dla bezpieczeństwa ruchu drogowego jest prowadzenie pojazdów pod wpływem alkoholu - odpowiada ono za około jedną czwartą wszystkich wypadków.

6,8% Polaków potwierdza, że kierowało samochodem pod wpływem alkoholu.

Aż 30% społeczeństwa twierdzi, że części ich znajomych zdarza się jeździć po spożyciu alkoholu.

[Źródła statystyk: Raport Krajowej Rady Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego, Instytut Transportu Samochodowego].

Te dane są bardzo niepokojące.

Problem nietrzeźwych kierowców występuje także na terenie Gminy Bystra-Sidzina, co potwierdza „Analiza stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie działania Komisariatu Policji w Jordanowie za okres 2024 roku.”

Apelujemy do wszystkich kierowców o rozsądek – nawet po spożyciu niewielkiej ilości alkoholu nasze zdolności psychomotoryczne (koncentracja uwagi, koordynacja wzrokowo - ruchowa) ulegają znacznemu

osłabieniu, co stanowi niebezpieczeństwo na drodze. Zagroženiem jest nie tylko prowadzenie pojazdu bezpośrednio po spożyciu alkoholu, ale również w kolejnym dniu. Informujemy, że zawsze można udać się na komisariat policji i poprosić o kontrolę trzeźwości profesjonalnym alkomatem.

Zachęcamy świadków, by nie dopuszczali nietrzeźwej osoby do kierowania pojazdem, co więcej - polskie prawo daje każdemu z nas możliwość zatrzymania sprawcy przestępstwa. Z roku na rok wzrasta skala obywatelskich zatrzymań nietrzeźwych kierowców. Rośnie zatem świadomość, że każda taka interwencja, to być może uratowane czyjeś życie. Asertywna postawa zasługuje na społeczne uznanie.

Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych udostępnia materiały profilaktyczne o tej tematyce, które możecie Państwo znaleźć w różnych miejscach użyteczności publicznej na terenie naszej gminy. Zachęcamy także do korzystania z pomocy w Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym, który jest dla Państwa dostępny:

- w każdą środę w godzinach 12:30-14:30 w budynku agronomówki w Sidzinie (Sidzina 636),

- w każdą środę w godzinach 15:00-18:00 w budynku urzędu gminy (Bystra Podhalańska 373) (T. Białoń)

GMINNY PUNKT INFORMACYJNO-KONSULTACYJNY

Kiedy skorzystać z pomocy?

- jeśli picie alkoholu lub przyjmowanie substancji psychoaktywnych jest problemem dla Ciebie lub kogoś z Twoich bliskich,
- podejrzewasz uzależnienie u bliskiej Ci osoby,
- jesteś uwikłany w przemoc domową,
- jesteś dorosłym dzieckiem alkoholika,
- potrzebujesz porady w trudnej sytuacji życiowej.

Jak działamy?

Udzielamy porad i konsultacji w zakresie szeroko rozumianej problematyki uzależnień. Zapraszamy **osoby uzależnione** i używające szkodliwie alkoholu i narkotyków, **współuzależnione, członków rodzin oraz osoby bliskie.**

Świadczymy pomoc w zakresie poradnictwa poprzez **anonimowe i nieodpłatne spotkania** o charakterze konsultacyjnym i motywacyjnym.

Bystra Podhalańska

KIEDY?

w każdą środę
w godzinach 15:00-18:00

GDZIE?

Budynek Urzędu Gminy
hol na II piętrze

Sidzina

KIEDY?

w każdą środę
w godzinach 12:30-14:30

GDZIE?

Budynek Agronomówki
(Sidzina 636)

Więcej informacji o możliwościach pomocy:

www.bystra-sidzina.pl/urząd/gminna-komisja-dspirpa

Budowa chodnika w Sidzinie zakończona

14 kwietnia 2025 r. dobiegły końca czynności odbiorowe inwestycji Budowa chodnika wraz z niezbędną przebudową drogi powiatowej nr 1709K w miejscowości Sidzina, której celem było zwiększenie bezpieczeństwa i komfortu mieszkańców oraz użytkowników drogi powiatowej 1709K Sidzina – Sidzina Górna. W ramach projektu wybudowano nowy chodnik o długości 1,25 km oraz przebudowano drogę powiatową, co znacząco wpłynie na poprawę jakości życia lokalnej społeczności.

Wartość całej inwestycji wyniosła 4 209 717,37 zł. Realizacja tego przedsięwzięcia była możliwa dzięki dużemu udziałowi środków zewnętrznych z Rządowego Funduszu Polski Ład w wysokości 3 033 648,88 zł, które

pozwoły na skuteczne sfinansowanie tak ważnej inwestycji. Pozostałe koszty inwestycji zostały pokryte z budżetu Gminy Bystra-Sidzina w wysokości 594 068,49 zł oraz Powiatu Suskiego (582 000,00 zł).

Inwestycja ta to kolejny krok w kierunku modernizacji i rozwoju infrastruktury w Gminie Bystra-Sidzina. Jej celem jest poprawa bezpieczeństwa pieszych uczestników ruchu, bowiem chodnik zapewnia przestrzeń do poruszania się, eliminując konieczność korzystania z jezdni, co wpływa na zmniejszenie ryzyka wypadków, a przebudowa drogi poprzez poszerzenie jezdni, wykonanie nowej nawierzchni oraz odwodnienia drogi znacząco poprawi komfort i bezpieczeństwo jazdy. (M.D.) Fot. J. Motor, S. Tempka

Międzynarodowy Konkurs Wiedzy Ogólnej "Leonardo 2025"

Konkurs Wiedzy Ogólnej „LEONARDO” organizowany jest przez Stowarzyszenie Gmin Babiogórskich oraz Zdruchienie Babia Hora. Adresatem konkursu jest młodzież klas VII i VIII szkół podstawowych z gmin zrzeszonych w Stowarzyszeniu Gmin Babiogórskich oraz ze strony słowackiej w Zdruchieniu Babia Hora.

Konkurs swoim zakresem tematycznym obejmuje zagadnienia z przedmiotów obowiązujących w drugim etapie edukacyjnym tj. w klasach od IV do VIII (z wyłączeniem języków obcych) oraz dodatkowo wiedzę o regionie i religię.

Konkurs przeprowadzany jest w 3 etapach: etap szkolny, w wyniku którego zwycięzcy zostają reprezentantami szkół, biorącymi udział w wyłonieniu laureatów II etapu – gminnego. W III etapie – tzw. finale głównym – biorą udział zwycięzcy etapów gminnych z poszczególnych gmin.

Finał tegorocznego konkursu Leonardo odbył się 24 kwietnia 2025 roku w Zespole Szkolno - Przedszkolnym

w Świnnej Porębie. Rozgrywany jest w dwóch częściach: części pierwszej – pisemnej i części drugiej – ustnej. Część pierwsza polega na wypełnieniu w ciągu 45 minut testów składających się z 33 pytań. Do części drugiej (ustnej) przechodzi łącznie dziesięciu uczniów, którzy uzyskali największą ilość punktów w części pisemnej.

Ogółem w konkursie startowało 64 uczniów klas VII i VIII szkół podstawowych z 13 gmin należących do Stowarzyszenia Gmin Babiogórskich oraz ostatnich klas zespołów szkół z 11 gmin słowackich zrzeszonych w Zdrużeniu Babia Hora. W tym roku gospodarzem finału była gmina Mucharz. Zgodnie z regulaminem finał rozpoczął się testem składającym się z 33 pytań – pytania z przedmiotów obowiązujących + pytania z religii i wiedzy o regionie. Do tzw. finału ścisłego – ustnego zakwalifikowało się 10 uczniów, którzy w części pisemnej uzyskali największą ilość punktów, w tym uczeń Szkoły Podstawowej im. Dzieci Zamojszczyzny w Sidzinie, Aleksander Trzop.

Po zsumowaniu wszystkich punktów uzyskanych przez uczestników w części pisemnej i części ustnej ustalono końcowe wyniki konkursu, zgodnie z którymi pierwsze miejsce wywalczył reprezentant Gminy Bystra-Sidzina – Aleksander Trzop - ósmoklasista ze szkoły w Sidzinie. Swoją sukces zawdzięcza wytrwałej pracy i ogromnej wiedzy jaką

posiada. Pierwsze trzy miejsca w konkursie punktowane są również w ramach rekrutacji do szkoły średniej. Nagrodą dla Aleksandra będzie także dwudniowa wycieczka do Wrocławia w dniach 30 i 31 maja 2025 roku. Aleksandrowi serdecznie gratulujemy i życzymy dalszych sukcesów. (A.N.)

Fot. W. Ciombarowski

Gminny Turniej BRD

14 kwietnia w Szkole Podstawowej im. Dzieci Zamojszczyzny w Sidzinie odbyły się gminne eliminacje Turnieju BRD 2025.

Uczestnicy turnieju musieli wykazać się wiedzą teoretyczną i praktyczną ze znajomości przepisów ruchu drogowego, udzielania pierwszej pomocy i pokonywania na rowerze toru przeszkód.

Po wyrównanej rywalizacji naszą gminę w etapie powiatowym reprezentować będą uczniowie ze Szkoły Podstawowej im. Dzieci Zamojszczyzny w Sidzinie w kategorii I (klasy IV-V SP), a także w kategorii II (klasy VI-VIII SP). Opiekunem obydwu grup jest pan Tomasz Gwiżdż.

Dziękujemy wójtowi naszej gminy panu Stanisławowi Tempce za ufundowanie i wręczenie nagród, panom policjantom z Komendy Powiatowej z Suchej Beskidzkiej oraz strażakom z OSP w Sidzinie za pomoc w organizacji turnieju.

Gratulujemy zawodnikom wszystkich drużyn wysokich wyników i życzymy naszym reprezentantom powodzenia w turnieju na szczeblu powiatowym. (M. Lipka) Fot. T. Gwiżdż

2 kwiecień - Międzynarodowy Dzień Książki dla Dzieci

Święto obchodzone jest od 1967 roku zawsze 2 kwietnia. Dlaczego? Bo to dzień urodzin największego, najbardziej popularnego duńskiego bajkopisarza świata, Hansa Christiana Andersena. W tym roku przypada okrągła 220 rocznica jego urodzin. „Dziewczynka z zapalkami”, „Brzydkie kaczątko”, „Calineczka”, „Mała Syrenka”, „Królowa Śniegu”, to opowieści, które znają dzieci i dorośli na całym świecie. Celem Dnia Książki dla Dzieci jest promowanie najlepszej literatury skierowanej do młodych odbiorców. Warto czytać dzieciom, uczestniczyć w inicjatywach takich jak ta i inspirować najmłodszych do poznawania świata książek. Bez względu na to, czy podrzucisz dziecku książkę, zaprezentujesz mu nową lekturę czy zorganizujesz wspólne czytanie – każda inicjatywa ma ogromne znaczenie dla rozwoju dziecka.

Hans Christian Andersen urodził się w 1805 r. w małym miasteczku w Danii - Odense. Jego rodzice byli najbiedniejszymi mieszkańcami miasteczka. Tato pracował jako szewc, natomiast mama była służącą i sprzątała mieszkania bogatych ludzi. Ponieważ rodzice Hansa pracowali całymi dniami, małym chłopcem opiekowała się babcia. Bardzo często opowiadała ona swojemu wnukowi piękne, a zarazem dziwne baśnie o duchach, syrenach i dobrych wróżkach. Andersen jako mały chłopiec lubił czytać książki i występy w teatrze. Marzył, że jak dorośnie będzie aktorem. Gdy miał 17 lat rozpoczął naukę w szkole średniej, wtedy też zaczął pisać pierwsze wiersze i opowiadania. Nie był to łatwy okres w życiu pisarza, gdyż często cierpiał biedę. Później zaczął tworzyć sztuki teatralne oraz bajki i baśnie dla dzieci, których napisał prawie 160. To właśnie dzięki tym baśniom nazwisko Andersena znane jest na całym świecie.

Gminna Biblioteka Publiczna w Sidzinie i Filia w Bystrej Podhalańskiej zorganizowały w ten szczególny dzień akcje czytelnicze dla dzieci:

GBP w Sidzinie Filia w Bystrej Podhalańskiej:

Książki poznane u początków naszej czytelniczej drogi często pozostają z nami na całe życie. Książki powinny nam towarzyszyć nie tylko w święta, zwłaszcza że może być to znakomitą zabawą!!! Nie wierzycie? GBP w Sidzinie Filia w Bystrej Podhalańskiej we współpracy z Biblioteką Szkolną ze Szkoły Podstawowej im. św. Jana Kantego w Bystrej Podhalańskiej oraz Świetlicą Środowiskową zorganizowały dla dzieci zabawy, quizy, kalambury, seans filmowy z popcornem, prace plastyczne itp. Dzieci podzieliły się na 5 drużyn i rywalizowały ze znajomości baśni H. Ch. Andersena. Emocje sięgały zenitu, a zmagania wszystkich drużyn obserwowano z wielkim przejęciem. Po zaciętej rywalizacji wyłoniono zwycięzców, którzy otrzymali medale i coś słodkiego. Dziękujemy wszystkim uczestnikom zabawy i zapraszamy za rok.

Gminna Biblioteka Publiczna w Sidzinie:

Grupa SŁONECZKA z Przedszkola Publicznego w Sidzinie została zaproszona do Biblioteki Publicznej w Sidzinie, aby uczcić Międzynarodowy Dzień Książki dla Dzieci, który przypada co roku 2 kwietnia w dniu urodzin duńskiego autora baśni H. Ch. Andersena. Dzieci przeglądały wiele książek i z ciekawością oglądały znajdujące się w nich kolorowe ilustracje. Następnie wysłuchały baśni Andersena pt. "Nowe szaty cesarza". Na zakończenie spotkania przedszkolaki kolorowały obrazki - okładki do znanych im bajek. (E. Wójtowicz, M. Wiertelczyk) Fot. GBP

Nasza Mała Biblioteka

Gminna Biblioteka Publiczna w Sidzinie i Filia w Bystrej Podhalańskiej przystąpiła do projektu "Nasza Mała Biblioteka". Zapraszamy do bibliotek wszystkich zainteresowanych.

„Nasza Mała Biblioteka”, to autorski międzynarodowy projekt edukacyjny przeznaczony dla dzieci w wieku wczesnoszkolnym 6-9 lat, który opiera się na współpracy wydawcy z nauczycielami, bibliotekarzami oraz rodzicami. Tytułowa „mała biblioteka”, to starannie wybrane pod względem literackim i ilustracyjnym książki, które mają zapoczątkować biblioteczkę młodego czytelnika.

Najważniejszym celem projektu „Nasza Mała Biblioteka” jest zainteresowanie dzieci czytaniem książek. Chcemy je przekonać, że warto czytać, bo książka to wspaniała przygoda. Chcemy, by do rąk dziecka trafiły książki wartościowe pod względem literackim, ilustracyjnym i edytorskim. Wybór dobrej książki dla młodego odbiorcy nie jest dziś łatwy. Wśród mnóstwa dostępnych w księgarniach tytułów trudno znaleźć te najlepsze. Projekt „Nasza Mała Biblioteka” ma w tym pomóc.

Trochę historii: Autorem projektu jest słoweńskie wydawnictwo KUD Sodobnost International, które od dziesięciu lat z powodzeniem realizuje ten projekt w Słowenii. Po sukcesie „Naszej Małej Biblioteki” w słoweńskich szkołach wydawnictwo KUD Sodobnost International postanowiło rozwinąć swój projekt, zapraszając do współpracy wydawców z innych krajów. Pierwsza międzynarodowa edycja projektu odbyła się w latach 2015-2016 i oprócz słoweńskiego wydawnictwa wzięły w nim udział zagraniczne oficyny specjalizujące się w książkach dla dzieci i młodzieży: Wydawnictwo Ezop z Polski i oficyna litewska.

Do udziału w drugiej edycji projektu zostały zaproszone oficyny: Paike ja Pilv z Estonii, Liels un mazs z Łotwy oraz ponownie EZOP z Polski. Trzecią edycję projektu (2021-2022) tworzyły wydawnictwa z Estonii,

Litwy i Słowenii. Polskę reprezentowały książki uznanych autorek: Anny Onichimowskiej i Liliany Bardijewskiej.

Aktualna edycja projektu "Nasza Mała Biblioteka" obejmuje lata 2023-2025. W tym roku projekt po raz kolejny uzyskał dofinansowanie w programie Kreatywna Europa Kultura. Bierze w nim udział 6 wydawców z 6 krajów Europy: KUD Sodobnost International ze Słowenii, Paike ja Pilv z Estonii, Ibis grafika z Chorwacji, Prozart Media z Macedonii Północnej, Kaleidoscope Publications z Grecji, Wydawnictwo EZOP z Polski.

Przedstawiają oni sześć wyjątkowych, godnych polecenia książek dla dzieci w wieku 6 - 9 lat. Przy wyborze kierowali się walorami literackimi, poznawczymi i plastycznymi. Wybrali książki uznanych autorów i ilustratorów, uhonorowane nagrodami literackimi, graficznymi i edytorskimi.

Pakiet 4. edycji projektu NMB tworzą:

1. Poczwarzka, (tyt. oryginalny: Buba), tekst i ilustracje: Andreja Peklar, tłumaczenie z języka słoweńskiego: Marlena Gruda,

2. Gdzie go znalazłaś?, (tyt. oryginalny: Kust sa selle leidsid?), tekst: Urmas Reinmaa, ilustracje: Ulla Saar, tłumaczenie z języka estońskiego: Anna Michalczuk-Podlecki,

3. Petar chce wiedzieć, skąd się biorą dzieci, (tyt. oryginalny: Pe pita o rođenju), tekst: Silvija Šesto, ilustracje: Vanda Čizmek, tłumaczenie z języka chorwackiego: Barbara Kramar,

4. Dziewczynka i miś, (tyt. oryginalny: Девојче и мече), tekst i ilustracje: Vane Kosturanov, tłumaczenie z języka macedońskiego: Hanna Karpińska,

5. Rzepy, (tyt. oryginalny: Χρτσς), tekst: Ewi Jerokosta, ilustracje: Kostas Markopulos, tłumaczenie z języka greckiego: Ewa t. Szyler,

6. Pan Kluska i żaglowiec, tekst: Anna Onichimowska, ilustracje: Natalia Jabłońska. (E. Wójtowicz, M. Wiertelczyk) Fot. GBP

Z życia Przedszkola Publicznego w Bystrej Podhalańskiej

W ferworze przygotowań do Świąt Wielkanocnych, dzieci wraz z rodzicami uczestniczyły w warsztatach rękodzieła i tworzenia ozdób świątecznych. Celem warsztatów było kultywowanie pięknej polskiej tradycji ludowej, jak również zainteresowanie najmłodszego pokolenia rękodziełem ludowym. (Z. Jałocha) Fot. PP w Bystrej Podhalańskiej

Dzieci z Przedszkola Publicznego w Bystrej Podhalańskiej pod opieką pani Patrycji Kadłuczki zdobyły wyróżnienie w konkursie filmowym "Wyjątkowa Skarpetka", zorganizowanym przez Ośrodek Rehabilitacyjno - Edukacyjno - Wychowawczy w Juszczyńcu. Wydarzenie zorganizowane zostało z okazji obchodów ŚWIATOWEGO DNIA ZESPOŁU DOWNA.

Dzieci włożyły mnóstwo serca, pomysłowości i pracy w stworzenie filmu, który w piękny i mądry sposób pokazuje, czym jest szacunek, akceptacja i otwartość na innych. Ich spojrzenie na temat tolerancji porusza i inspiruje – jesteśmy pod ogromnym wrażeniem! (Z. Jałocha) Fot. PP w Bystrej Podhalańskiej

Z życia Przedszkola Publicznego w Sidzinie

7 kwietnia w Przedszkolu Publicznym w Sidzinie odbyło się niezwykle spotkanie z kolorowymi motylami. Podczas prowadzonych warsztatów, dzieci miały okazję z bliska podziwiać te piękne owady. Niezwykle ciekawe warsztaty były okazją do kontaktu z żywymi motylami - obserwowania ich delikatności, sposobu poruszania się i odżywiania. Dzieci były bardzo zainteresowane i z wielkim skupieniem słuchały informacji o tych pięknych owadach. Możliwość dotknięcia, zobaczenia naturalnych okazów pozwoliła dzieciom bardziej zrozumieć proces rozwoju owadów. Edukacja na ten temat ma ogromne znaczenie, ponieważ uczy szacunku do świata przyrody. Dziękujemy Radzie Rodziców za pokrycie części kosztów warsztatów. (H. Jaromin) Fot. PP w Sidzinie

2 kwietnia 2005 roku odszedł do wieczności nasz ukochany rodak Jan Paweł II. Z okazji 20 rocznicy tego wydarzenia przedszkolaki z Przedszkola Publicznego w Sidzinie, wspomniały postać papieża - niezwykłego, wspaniałego człowieka, wielkiego Polaka, który całym sercem kochał ludzi i swoją Ojczyznę. Wiemy też, że papież bardzo kochał dzieci, zajmowały one w jego sercu wyjątkowe miejsce. Dzień rocznicy został upamiętniony zorganizowanym pochodem pod pomnik, gdzie wszystkie dzieci odśpiewały ulubioną piosenkę Jana Pawła II "Barkę".

(H. Jaromin) Fot. PP w Sidzinie

A w skansenie widać wiosnę!

Na niebieskim jak lazur niebie błyszczy piękne słońce, pobudzając do życia ziemię i wszystkie stworzenia. Dość łaskawa w tym sezonie zima pozwoliła na wiele prac, które należało wykonać jeszcze przed majem, w którym zaczyna się wysoki sezon turystyczny. Zostało założone nowe pokrycie na wiatę z grillem, aby było schludnie i bezpiecznie. Teren skansenu "powiększył" się o poletka uprawne, wprowadzając niezbyt wielkie, ale pomysłów na ich zagospodarowanie i wykorzystanie jest bardzo wiele. Nad wejściem do skansenu zamontowana została brama, żeby każdy mógł bez problemu trafić w gościnne progi muzeum. Czas zimy, a zwłaszcza ferii upłynął na warsztatach i zwiedzaniu. Gośćmi skansenu były jak zawsze grupy zorganizowane, ale także dość liczni turyści indywidualni, przebywający na wypoczynku, a byli to goście z terenu całej Polski. Wraz z wiosną zawsze pojawia się znaczna ilość pracy, którą pracownicy skansenu wykonują

z wielkim zapałem i radością, korzystając z pięknych, słonecznych chwil. Wszystko po to, aby czas, jaki goście spędzają w naszym muzeum był dobrym czasem, pełnym wrażeń estetycznych, artystycznych, czy wręcz duchowych zachwyty nad pięknem skansenowej przestrzeni. Ze wszech miar obsługa muzeum stara się także dostarczyć każdemu, kto odwiedza skansen wielką porcję dobrej energii, która zazwyczaj działa na zasadzie wzajemnej wymiany. Zanim na dobre pracowników pochłonie oprowadzanie zwiedzających, uprawianie ziół, kwiatów, koszenie trawy i inne wariacje – wymyślają czym zaskoczyć odwiedzających gości. Wszystkim zaciekawionym, zdradzić możemy, że powstała nowa „niespodzianka”, jak wszystkie inne pamiątki do nabycia na miejscu w muzealnym sklepiku. Zapraszamy do odwiedzin w sidzińskim skansenie i gorąco wszystkich pozdrawiamy.

(J. Czarny) Fot. Skansen MKL

Skansenowe poletko już przygotowane pod zasiew

Nowy dach na wiacie grillowej

Niespodzianki dla miłych gości skansenu

Z działalności KGW Bystrzanki

8 kwietnia 2025 roku panie z Koła Gospodyń Wiejskich „Bystrzanki” zorganizowały warsztaty rękodzieła wykonywania kwiatów z bibuły oraz krepiny. Warsztaty te zostały zorganizowane, by dzielić się nawzajem swoimi umiejętnościami wykonywania kwiatowych ozdób do palm wielkanocnych. Warsztaty przebiegały w bardzo miłej i twórczej atmosferze. Na potrzebne materiały gospodynie otrzymały wsparcie od Gminnego Ośrodka Kultury Promocji Turystyki i Sportu Bystra - Sidzina, za co serdecznie dziękują. (Janina Szewczyk) Fot. KGW Bystrzanki

10 kwietnia 2025 roku panie z Koła Gospodyń Wiejskich „Bystrzanki”, dzięki życzliwości dyrekcji Szkoły Podstawowej im. św. Jana Kantego w Bystrej Podhalańskiej, zorganizowały warsztaty robienia kwiatów, ozdób oraz palm wielkanocnych dla klas drugich i trzecich. Uczniowie przy pomocy gospodyń wykonywali piękne kwiaty i barwne palmy, poznając jednocześnie ich symbolikę i znaczenie w tradycji wielkanocnej. Dzieci wykazały się zorganizowaniem, cierpliwością i kreatywnością przy tworzeniu kolorowych palm. W miłej atmosferze, przy zaangażowaniu wychowawczyń, panie z koła gospodyń przekazały dzieciom swoją wiedzę twórczą. (Janina Szewczyk) Fot. KGW Bystrzanki

Konkurs palm wielkanocnych

W niedzielę palmową odbył się konkurs palm wielkanocnych, organizowany przez Gminny Ośrodek Kultury, Promocji, Turystyki i Sportu. W obydwu miejscowościach złożono aż 148 palm: 73 palmy w Sidzinie i 76 palmy w Bystrej Podhalańskiej. To piękny dowód na to, jak żywa jest nasza tradycja. Prace przyjmowane były według kategorii w której znaczenie miała długość palm.

Barwne i starannie wykonane palmy zachwycaly pomyslowością oraz dbałością o tradycję. Konkurs cieszył się dużym zainteresowaniem.

Serdecznie dziękujemy za wszystkie złożone prace oraz ogromny wkład, serce i zaangażowanie, jakie włożone zostały w przygotowanie palm! (Kinga Skawska) Fot. GOKPTiS

Konkurs plastyczny: „Mój mały świat – moja rodzina.”

Wojewoda Małopolski dr inż. Krzysztof Jan Klęczar serdecznie zaprasza uczniów szkół podstawowych z województwa małopolskiego do udziału w Konkursie plastycznym: „Mój mały świat – moja rodzina.”

Konkurs ma na celu świętowanie dnia rodziny, pokazanie talentów plastycznych młodych ludzi poprzez upowszechnianie dziecięcej twórczości, propagowanie właściwych wzorców, zachowań, pokazanie aktywności i tradycji rodzinnych oraz pokazanie jak wspólnie w gronie rodziny spędzamy czas. Regulamin konkursu wraz z załącznikami dostępny jest na stronie internetowej: www.bystra-sidzina.pl

RODZAJE STRAT I KRZYWD WOJENNYCH PONIESIONYCH PRZEZ MIESZKAŃCÓW BYSTREJ PODHALAŃSKIEJ I SIDZINY NA PODSTAWIE INFORMACJI Z 1946 R. ZAWARTYCH W KWESTIONARIUSZACH DOT. STRAT WOJENNYCH

Na podstawie zarządzenia Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie, Inspektorat Szkód Wojennych, z dnia 9 stycznia 1946 roku skierowanego do gmin, Starosta Powiatowy w Myślenicach Żak Józef, nakazał zebrać informacje o stratach wojennych powstałych w poszczególnych miejscowościach, w tym o przedmiotach wywiezionych przez okupanta. Specjalnie w tym celu zostały opracowane kwestionariusze, które mieli wypełnić pokrzywdzeni i złożyć do gmin, a władze gminne miały zwrócić je do końca marca 1946 roku do Starostwa. Prawdopodobnie nie wszyscy mieszkańcy wsi wypełnili kwestionariusze, które były wydawane jako druk ścisłego zarachowania, za odpłatnością 2 zł. Kogo nie stać było na wykupienie, gmina miała pokryć ich koszt. Z powodu analfabetyzmu wielu gospodarzy nie potrafiło kwestionariuszy wypełnić. Do wielu informacji o kwestionariuszach nie dotarła.

Pismem z dnia 20 lutego 1946 r. Starosta prosił o podanie szkód wyrządzonych przez wojska węgierskie u osób prywatnych, a pismem z 14 marca 1946 roku prosił urzędy parafialne o podanie strat kościelnych. Zwrócił również uwagę, że osoby powracające z Niemiec mogą

wskazać miejsca gdzie mogą znajdować się rzeczy kościelne. Za wskazanie takie każdy miał otrzymać 5 procent wartości przedmiotu.

Wypełnione wnioski indywidualne jak i zakładów rzemieślniczych były weryfikowane przez wojewódzką i powiatową komisję szacunkową. W skład komisji wchodził przedstawiciel administracji państwowej jakim był referent szkód wojennych, który z urzędu pełnił funkcję przewodniczącego komisji i dwóch przedstawicieli organizacji społecznej, delegowanych przez Zarząd Gminy. Komisja dokonywała weryfikacji na podstawie regulaminu. Szefem Biura Odszkodowań Wojennych przy Prezesie Rady Ministrów był dr Emil Sommerstein¹.

W zakładach rzemieślniczych przeprowadzano weryfikację ankiet na podstawie: polis ubezpieczeniowych, kart rzemieślniczych, świadectw przemysłowych, wymiaru podatku, ksiąg handlowych i przesłuchania świadków, jeśli nie było dowodów. Wysokość oszacowania oparto na podstawie przeciętnych cen rynkowych w sierpniu 1939 roku. Odszkodowania nie należały się tym, co współpracowali z okupantem, nawet wzięci siłą.

Na podstawie uzyskanych informacji z zapisów w 205

¹ Emil Sommerstein ur. 6 lipca 1883 w Hleszczawie koło Trembowli, zm. 25 maja 1957 w Middletown) – polski adwokat, doktor praw, filozof, działacz spółdzielczy i polityk żydowskiego pochodzenia. Poseł na Sejm RP I, III, IV i V kadencji, poseł do Krajowej Rady Narodowej. Od 21 lipca 1944 do 31 grudnia 1944 był kierownikiem resortu odszkodowań wojennych w Polskim Komitecie Wyzwolenia Narodowego. W latach 1944–1946 przewodniczył Centralnemu Komitetowi Żydów Polskich (CKŻP) i redagował jego organ prasowy *Dos Naje Lebn*. [https://pl.wikipedia.org/wiki/Emil_Sommerstein].- dostęp 20. II. 2024

kwestionariuszach dotyczących rejestracji szkód wojennych w Bystrej i 332 ankiet z Sidziny, przechowywanych w Archiwum Narodowym oraz z danych zawartych w księgach zmarłych, kroniki parafialnej Sidziny, kroniki Szkoły Podstawowej w Bystrej, własnych zbiorów materiałów dotyczących okresu okupacji, wynika, że na mieszkańców nałożono obowiązek świadczenia różnego rodzaju danin na rzecz okupanta. Były to daniny w postaci zboża, mleka, masła, jaj, wełny, lnu, drewna, bydła, koni, nierogaczyny, jak również wykonywania pracy w lesie i świadczenie podwódów konnych.

W Bystrej podczas różnych akcji wojskowych utraciło życie 25 osób, (w tym jedna w wypadku kolejowym w Barwałdzie), których śmierć udokumentowano i 4 nie udokumentowanych, do obozów i więzień zostało zabranych 7 osób, co udokumentowano i 5 brak dokumentów. Na przymusowe roboty wywiezionych było 110 (udokumentowane) i 34 (nieudokumentowane) osoby. Mieszkańcom zabrano: 992 szt. bydła, 68 szt. koni, 148 szt. nierogaczyny (świnie, owce, kozy), 331 szt. drobiu. Rolnicy dostarczyli ok. 300 - 400 ton zboża, tyleż ziemniaków, kilkanaście tysięcy litrów mleka, kilkanaście kg wełny i ok. 50 m³ drewna. Likwidacji uległy 3 zakłady pracy (młyny, tartaki). Wysadzone w powietrze zostały 3 mosty na Bystrzance i 1 na Skawie.

W Sidzinie spośród stałych mieszkańców i osób

przebywających tu w czasie wojny, podczas różnych akcji wojskowych, udokumentowano utratę życia przez 50 osób (w tym 3 podczas przekraczania granicy, 4 osoby zginęły w wypadku kolejowym w Bawałdzie). Dla jednej osoby wykazanej w ankiecie dotyczącej strat wojennych nie znaleziono potwierdzenia w dokumentach. Do obozów i więzień udokumentowano zesłanie 26 osób, a dla 53 osób wykazanych w ankiecie dotyczącej strat wojennych nie znaleziono dokumentów. Zginęły 4 osoby. Na roboty przymusowe zostało wysłanych 123 osoby, co zostało udokumentowane, a dla 54 osób brak potwierdzenia. 75 osób zostało ukaranych różnej wysokości grzywnami, czego nie odnotowano w Bystrej.

Mieszkańcom Sidziny zarekwirowano 1636 sztuk bydła, 116 koni, 203 nierogaczyny, 1013 szt. drobiu. Mieszkańcy zmuszeni zostali do dostarczenia okupantowi 4680 m³ drewna, około 7000 litrów mleka, około 4000 ton zboża i ziemniaków, kilkanaście kilogramów wełny, lnu i kilka tysięcy jaj. Rolnikom odebrano lub uległy zniszczeniu podczas pożarów – 80 wozów, 55 szt. różnego rodzaju sprzętu rolniczego (pługi, brony, sieczkarnie, kieraty, młockarnie itp.) Likwidacji uległo 6 warsztatów pracy (tartak, rzeźnia, sklepy). W dniu 26 stycznia 1945 roku został wysadzony w powietrze tartak na Sołtystwie należący do Maja Józefa nr d. 532.

Tadeusz Uczniak

Tabela: SYTUACJA DEMOGRAFICZNA W LATACH 1939 – 1945.

Bystra					Sidzina			
Rok	Urodzeni	Zmarli	Przyrost	Małżeństw	Urodzeni	Zmarli	Przyrost naturalny	Małżeństw
1939	59	24	35	8	85	49	36	15
1940	50	22	38	2	73	63	10	21
1941	62	38	24	10	86	49	37	19
1942	50	43	7	14	69	50	19	19
1943	66	40	26	8	81	82	- 1	21
1944	54	56	- 2	5	62	63	- 1	6
1945	50	41	9	12	75	68	7	14
Razem	391	264	127	59	531	424	107	120